

Preses relīze

Luksemburgā, 2018. gada 15. martā

Lauksaimniekiem paredzētajai pamata maksājuma shēmai piemīt objektīvi ierobežojumi, uzskata ES revidenti

Pamata maksājuma shēmai lauksaimniekiem (PMS), kuru Kopējās lauksaimniecības politikas 2013. gada reformas ietvaros ieviesa 2015. gadā, piemīt objektīvi ierobežojumi, pausts jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā. Revidenti secināja, ka shēma tiek īstenota pareizi, taču tās ietekme uz vienkāršošanu, atbalsta mērķtiecīgāku piešķiršanu un atbalsta līmeņu konvergenci ir ierobežota.

PMS mērķis ir nodrošināt pamata ienākumu atbalstu lauksaimniekiem un veicināt ekonomiski dzīvotspējīgu pārtikas ražošanu ES, neradot negatīvu ietekmi uz lēmumiem, kas skar ražošanu. Šī shēma, kuras gada izdevumi ir aptuveni 18 miljardi EUR, ko piešķir apmēram četriem miljoniem lauksaimnieku, ir ES lielākā ienākumu atbalsta shēma lauksaimniekiem.

2013. gada reformas vadošais princips bija vienkāršošana. Taču sarežģītie noteikumi par PMS un attiecināmo zemi ietvēra daudzas izvēles un izņēmumus, ziņo revidenti. Dažkārt dalībvalstu izvēlētie noteikumi vēl vairāk sarežģīja situāciju, palielināja valsts iestāžu slogu un ļāva dažiem lauksaimniekiem gūt negaidītu papildu peļņu.

Reforma paplašināja zemes kategorijas, par kurām izmaksā atbalstu, jo dalībvalstis izmantoja dažādas pieejas tādu svarīgu terminu definēšanā kā "lauksaimniecības zeme" un "lauksaimnieciska darbība", lai mērķtiecīgāk novirzītu atbalstu "aktīvajiem" lauksaimniekiem. Tomēr tas arī varēja radīt ievērojamas īstenošanas problēmas. Dalībvalstu izvēlei bija arī būtiska ietekme uz atbalsta pārdales līmeni, un lauksaimnieki dažos gadījumos varēja saglabāt īpaši augstus atbalsta līmeņus, pamatojoties uz iepriekšējiem subsīdiu līmeņiem. Tā kā shēma galvenokārt attiecās uz platībām, nevis uz ienākumiem, PMS atbalsts principā ir labvēlīgāks lielākām saimniecībām, uzskata revidenti.

"Pamata maksājuma shēma ir svarīgs ienākumu avots daudziem lauksaimniekiem, taču tai piemīt objektīvi ierobežojumi," sacīja par šā ziņojuma sagatavošanu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Joāo Figueiredo. "Šajā shēmā netiek ņemti vērā tirgus apstākļi, lauksaimniecības zemes izmantošana vai lauku saimniecības konkrētā situācija, turklāt tās pamatā nav lauksaimnieku vispārējās ienākumu situācijas analīze".

Apmeklēto dalībvalstu kontroles sistēmas lielākoties mazināja nepareiza aprēķina risku, un maksājumos kopumā kļūdu līmenis nebija būtisks. Tomēr dažos gadījumos maksājumtiesību vērtības bija neprecīzas, aprēķinātas tikai provizorisks vai balstītas uz aplēsēm. Komisija sniedza dalībvalstīm vispusīgus norādījumus, bet tā ne vienmēr varēja nodrošināt noteikumu konsekventu piemērošanu, tai arī trūka svarīgas uzraudzības informācijas.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Attiecībā uz pašreizējo PMS shēmu, ko piemēro līdz 2020. gadam, revidenti sniedz vairākus ieteikumus Komisijai par PMS maksājumtiesību sadali un aprēķināšanu, pievēršoties valstu maksājumu aģentūru galvenajiem kontroles mehānismiem, Komisijas sistēmām, kuras izmanto, lai izplatītu informāciju dalībvalstīm, kā arī valstu sertifikācijas struktūru nozīmei.

Attiecībā uz periodu pēc 2020. gada viņi iesaka Komisijai analizēt faktorus, kuri ietekmē visu lauksaimnieku grupu ienākumus, to ienākumu atbalsta vajadzības un lauksaimnieku nodrošināto sabiedrisko labumu vērtību. Komisijai ierosinātie pasākumi jau no paša sākuma jāsaista ar atbilstīgiem darbības mērķiem un atsaucēs scenārijiem, ar kuriem varētu salīdzināt darbības rezultātus.

Piezīmes izdevējiem

PMS piemēro Beļģijā, Dānijā, Vācijā, Īrijā, Grieķijā, Spānijā, Francijā, Horvātijā, Itālijā, Luksemburgā, Maltā, Nīderlandē, Austrijā, Portugālē, Slovēnijā, Somijā, Zviedrijā un Apvienotajā Karalistē. Pārējās dalībvalstis, kuras pievienojās ES 2004. vai 2007. gadā, piemēro līdzīgu shēmu, kas ir pārejas perioda shēma, proti, vienotā platībmaksājuma shēmu.

Īpašais ziņojums Nr. 10/2018 "Pamata maksājuma shēma lauksaimniekiem — tiek īstenota pareizi, taču tai ir ierobežota ietekme uz vienkāršošanu, atbalsta mērķtiecīgāku piešķiršanu un atbalsta līmeņu konvergenci" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.